

Sopimus Rantasalmen kunnan opetuksen tietovarannon tietojen luovuttamisesta Etelä-Savon hyvinvointialueen opiskeluhoitopalveluille

1. Sopimuksen osapuolet

Tietoaineistojen luovuttaja
Rantasalmen kunta (0166507-1)
Eliel Saarisen tie 2
59800 Rantasalmi

Tietoaineistojen vastaanottaja
Etelä-Savon hyvinvointialue (3221315-8)
Porrassalmenkatu 35–37
50100 Mikkeli

2. Sopimuksen yhteyshenkilöt

Tietoaineistojen luovuttajan yhteyshenkilö
Katja Koivunoro
lukion rehtori ja sivistysjohtaja
040 560 8121
katja.koivunoro(at)rantasalmi.fi

Tietoaineistojen vastaanottajan yhteyshenkilö
Heli Järnefelt
tulosaluepäällikkö
040 359 6605
heli.jarnefelt(at)etelasavonha.fi

Yhteys henkilöiden tehtävänä on seurata ja valvoa sopimuksen toteutumista ja tiedottaa siitä oman organisaationsa sisällä ja toiselle osapuolelle. Yhteys henkilöön vaihtumisesta on ilmoitettava toisen osapuolen yhteys henkilöille.

3. Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain (616/2021) (jäljempänä sote-uudistus) myötä opiskeluhoitopalvelujen järjestämisvastuu on siirtynyt kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle vuoden 2023 alusta alkaen. Rantasalmen kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät ovat siirtyneet Etelä-Savon hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

Tällä sopimuksella sovitaan Rantasalmen kunnan (luovuttaja) ja Etelä-Savon hyvinvointialueen (vastaanottaja) välisestä opetuspalvelujen tietovarannon tietojen luovutuksesta. Menettelyllä taataan tietoturvallinen ja sujuva tietojen luovutus siinä laajuudessa kuin lainsäädäntö ja saadut soveltamisohjeet sen mahdollistavat opiskeluhoitopalvelujen toteuttamiseksi.

Tällä sopimuksella sovitaan myös muiden kuin lainsäädännön velvoittamien opetuksen tietoaineistojen luovuttamisesta Rantasalmen kunnan opetuspalveluista vastaanottajalle.

4. Sopimuksessa käytetyt määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- opetuksella tarkoitetaan perusopetukseen valmistavaa opetusta, esiopetusta, perusopetusta ja lukiokoulutusta, opetuksella tarkoitetaan myös esiopetusta sekä aikuisten lukiokoulutusta
- opiskelijalla tarkoitetaan perusopetukseen valmistavan opetuksen ja perusopetuksen oppilasta sekä perusopetuksen jälkeisten koulutusmuotojen opiskelijaa, opiskelijalla tarkoitetaan myös esiopetuksen lasta ja aikuisten lukiokoulutuksen opiskelijaa, heitä koskevat poikkeukset kuvataan erikseen liitteessä 1.
- koululla tarkoitetaan koulua tai oppilaitosta, jossa Rantasalmen kunta järjestää opetusta ja koulutusta, jonka opiskelijat ovat oikeutettuja oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti opiskeluhuoltopalveluihin ja/tai asetuksen neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta mukaisesti koulu- tai opiskeluterveydenhuollon palveluihin
- esiopetusyksikkö tarkoittaa yksikköä, jossa järjestetään esiopetusta
- opiskeluhuoltopalveluilla tarkoitetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisia opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja- ja lääkäripalveluja
- opiskelijarekisterillä tarkoitetaan Multiprimus/Wilma -rekisteriä, johon kirjataan opiskelijakohtaiset opiskeluun liittyvät tiedot
- opiskeluhuoltorekisterillä tarkoitetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaista rekisteriä, joka muodostuu yksittäisten opiskelijoiden opiskeluhuoltokertomuksista
- monialaisella asiantuntijaryhmällä tarkoitetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain 14 § 4 mom. mukaista yksilökohtaisen opiskeluhuollon monialaista asiantuntijaryhmää
- asiakirjalla viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 5.2 §:n ja arkistolain 6.2 §:n tarkoittamaa asiakirjaa
- asiarekisterillä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 25–26 §:n tarkoittamaa asiarekisteriä
- tietoaineistolla julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 2.1 §:n 5 kohdan tarkoittamaa tietoaineistoa
- asiakasasiakirjalla sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annetun lain 3.1 §:n 7 kohdan tarkoittamaa asiakasasiakirjaa
- potilasasiakirjalla potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2.1 §:n 5 kohdan ja potilasasiakirja-asetuksen 2 §:n tarkoittamaa potilasasiakirjaa
- sosiaali- ja terveydenhuollon tietoaineistolla sosiaalihuollon toteuttamisen johdosta muodostuneita asiakasasiakirjoja, terveydenhuollon toteuttamisen johdosta muodostuneita potilasasiakirjoja ja opiskeluhuollon toteuttamisen johdosta muodostuneita kuraattoreiden asiakirjoja ja vastaavia tietoja.

5. Sovellettavat säädökset, määräykset ja ohjeet

Tätä sopimusta sovellettaessa on otettava erityisesti huomioon seuraavat säädökset niihin tehtyine muutoksineen ja niistä johtuvat viranomaisten tiedonhallintaan vaikuttavat säännökset:

- Arkistolaki (831/1994)
- Asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (2011/338)
- Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus (2016/679)
- Kuntalaki (410/2015)

- Laki hyvinvointialueesta (611/2021)
- Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)
- Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista (254/2015)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja siitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta (616/2021)
- Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä (552/2019)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)
- Sosiaalihuoltolaki (2014/1301)
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (94/2022)
- Terveydenhuoltolaki (2010/1326)
- Tietosuojalaki (1050/2018)

Tätä sopimusta sovellettaessa on otettava huomioon, mitä Kansallisarkisto on määrännyt tietoaaineistojen arkistoinnista arkistolainsäädännön perusteella. Asiakastietolaki määrittelee asiakirjojen säilyttämisaajat.

Tätä sopimusta sovellettaessa on otettava huomioon, mitä Opetushallitus, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä Sosiaali- ja terveysministeriö ovat ohjeistaneet oppilas- ja opiskelijarekisterin tietojen luovutuksesta opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisille.

6. Tietoaaineistojen tiedonhallintayksikkö, arkistonmuodostaja ja rekisterinpitäjä

Rantasalmen kunta on ollut julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain voimaantulon jälkeen 1.1.2020 alkaen tietoaaineistojen osalta niiden tiedonhallintayksikkö.

Rantasalmen kunnan hyvinvointi- ja sivistyslautakunta on opetuksen tietovarannon sekä opiskeluhuoltorekisterin järjestämisen osalta rekisterinpitäjä.

Etelä-Savon hyvinvointialue on rekisterinpitäjä opiskeluhuoltopalveluiden toteutuksen yhteydessä käsiteltävien sosiaali- ja terveyspalvelujen tietovarantojen osalta.

Tietoaaineistojen luovutuksen jälkeen tiedonhallintalaissa tarkoitetut viranomaisen vastuut ja velvollisuudet, arkistolaissa tarkoitetut arkistonmuodostajan vastuut ja velvollisuudet, yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitetut rekisterinpitäjän vastuut ja velvollisuudet sekä muissa säädöksissä tarkoitetut tiedonhallintaan liittyvät vastuut ja velvollisuudet (viranomaisen tiedonhallinnan vastuut ja velvollisuudet) siirtyvät luovutettujen tietoaaineistojen osalta Etelä-Savon hyvinvointialueelle.

Tietoaaineistojen luovutuksen jälkeen luovuttajalle ei jää luovutettuihin tietoaaineistoihin kohdistuvia viranomaisen tiedonhallinnan vastuita tai velvollisuuksia.

7. Luovutettavat tietoaaineistot ja luovutusmenettelyt

7.1 Opiskelijarekisterit

Perusopetukseen valmistavan opetuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opiskelijoiden opiskelijarekisteritiedot seuraavasti:

- Tiedot, jotka voidaan lain nojalla luovuttaa yhteisöllisen opiskeluhuollon sekä Wilma-viestinnän toteuttamiseksi
- Pyynnöstä luovutettavat tiedot, kun asiakkuus on voimassa opiskeluhoitopalveluiden työntekijän kanssa

Lakiin perustuvien tietojen sisältö ja suostumukseen perustuvien tietojen sisältö vaihtelee ammattiryhmittäin. Tehtäväkohtainen tietojen käyttöoikeus on kuvattu liitteessä 1 ja menettely liitteessä 3. Liitteiden sisällöt voivat muuttua Wilma-sisältöjen ja -päivitysten takia.

Menetelmä tietojen luovuttamiseksi:

- Etelä-Savon hyvinvointialue ilmoittaa Rantasalmen kunnalle koulukohtaiset opiskeluhoitopalvelujen työntekijät ennen kunkin lukuvuoden alkamista sekä aina, kun työntekijöihin tai heidän kouluihinsa tulee muutoksia: nimi, tehtävä, koulut, sähköpostiosoite, puhelinnumero, henkilötunnus
- Toimitettujen tietojen perusteella opiskeluhoitopalveluiden työntekijöille annetaan sähköisen opiskelijarekisterin eli Wilma-tietovarannon
 - perusnäköoikeudet, vain lukuoikeudet
 - viestintäoikeudet
- Perusnäköoikeuden laajuus ammattiryhmittäin on kuvattu liitteessä 1
- Sähköisessä opiskelijarekisterissä eli Wilma-tietovarannossa on sähköinen tietojen luovutuspyyntölomake, jolla opiskeluhoitopalvelujen työntekijä voi
 - pyytää Wilma-opiskelijarekisterin laajempia näköoikeuksia perustuen lakiin tai opiskelijan tai huoltajan suostumukseen
 - pyytää opiskelijan tai huoltajan suostumuksen tietojen luovutukseen, mikäli pyyntö ei perustu lakisääteiseen tietojen saantioikeuteen ilman erillistä asianomaisen suostumusta
 - tietojen luovutuspyynnön tietosisältö on kuvattu liitteessä 2
- Toimitettujen tietojen perusteella opiskeluhoitopalveluiden työntekijöille annetaan sähköisen opiskelijarekisterin eli Wilma-tietovarannon käyttöoikeudet.

Tilanteissa, joissa henkilötietoja käsitellään rekisteröidyn suostumukseen perustuen, rekisteröidyllä on oikeus peruuttaa suostumuksensa ilmoittamalla asiasta rekisterinpitäjälle. Tästä tulee informoida suostumuksen antajaa. Opiskelijalla on siis oikeus peruuttaa suostumuksensa opiskeluhoitopalveluiden työntekijän opiskelijarekisterin näköoikeuteen. Opiskelija voi pyytää suostumukseen perustuvan näköoikeuden poistamista tai rajoittamista tekemällä kirjallinen pyyntö Wilman pääkäyttäjälle. Opiskeluhoitopalveluiden työntekijälle on ilmoitettava näköoikeuksien rajoittamispyynnöstä ennen rajoittamisen toimeenpanoa.

Menetelmä tietojen luovuttamiseksi:

- Eloisa ilmoittaa Rantasalmen kunnalle yksikkökohtaiset opiskeluhoitopalveluiden työntekijät ennen kunkin lukuvuoden alkamista sekä aina, kun työntekijöihin tai heidän kouluihinsa tulee muutoksia: nimi, tehtävä, koulut/oppilaitokset, sähköpostiosoite, puhelinnumero, henkilötunnus (tarvittaessa)
- Tietopyyntö ja mahdollinen suostumus osoitetaan turvapostilla pääkäyttäjälle
- Mikäli laki edellyttää asianomaisen suostumusta häntä koskevien tietojen luovuttamiseen, on opiskeluhoitopalveluiden työntekijän esitettävä myös tietojen luovutusta koskeva suostumus
- Työntekijälle voidaan luovuttaa tieto manuaalisesti
 - ensisijaisesti turvapostina sähköisenä tiedostona sähköpostitse tai
 - paperikopiona postitse

7.2 Opiskeluhooltorekisterit

Perusopetukseen valmistavan opetuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opiskelijoiden opiskeluhooltorekisteritiedot seuraavasti:

- Oikeudet opiskeluhooltorekisterin opiskelijakohtaiseen opiskeluhooltokertomukseen annetaan opiskelijakohtaisesti. Oikeus perustuu opiskelijakohtaisen opiskeluhoollon monialaisen asiantuntijaryhmän kokoonpanoon ja opiskelijan tai huoltajan suulliseen suostumukseen kokoonpanosta.
- Opiskeluhooltorekisterin tietoja voidaan luovuttaa pyynnöstä lakiin tai asianosaisen suostumukseen perustuen myös takautuvasti, kun asiakkuus on voimassa opiskeluhooltopalveluiden työntekijän kanssa.

Vaihtelee ammattiryhmittäin, perustuuko tietojen luovutus lakiin vai suostumukseen. Asia on kuvattu liitteessä 1 ja sekä menettely liitteessä 4. Liitteiden sisällöt voivat muuttua Wilma-sisältöjen ja -päivitysten takia.

Menetelmä tietojen luovuttamiseksi:

- Etelä-Savon hyvinvointialue ilmoittaa Rantasalmen kunnalle koulukohtaiset opiskeluhooltopalvelujen työntekijät ennen kunkin lukuvuoden alkamista sekä aina, kun työntekijöihin tai heidän kouluhinsa tulee muutoksia: nimi, tehtävä, koulut, sähköpostiosoite, puhelinnumero, henkilötunnus
- Toimitettujen tietojen perusteella opiskeluhooltopalveluiden työntekijöille annetaan sähköisen opiskelijarekisterin eli Wilma-tietovarannon
 - perusnäköoikeudet, vain lukuoikeudet
 - viestintäoikeudet
- Perusnäköoikeuden laajuus ammattiryhmittäin on kuvattu liitteessä 1
- Sähköinen opiskeluhooltorekisteri sijaitsee esi- ja perusopetuksen osalta Wilma-tietovarannossa, lukiossa on paperinen opiskeluhooltorekisteri
- Oikeudet opiskeluhooltorekisterin opiskelijakohtaiseen opiskeluhooltokertomukseen annetaan opiskelijakohtaisesti. Oikeus perustuu opiskelijakohtaisen opiskeluhoollon monialaisen asiantuntijaryhmän kokoonpanoon ja opiskelijan tai huoltajan suulliseen suostumukseen.
- Suostumus opiskeluhooltopalveluiden työntekijän osallistumiseen monialaiseen asiantuntijaryhmään kirjataan opiskeluhoollon monialaisessa asiantuntijaryhmässä opiskeluhooltokertomukseen ja samalla annetaan opiskeluhooltopalveluiden työntekijälle näköoikeudet.
- Takautuvien opiskeluhooltorekisterin tietojen luovutusta pyydetään Rantasalmen kunnan kirjaamon kautta tietosuojavastaavalta hyvinvointialueen omalla tietojenluovutuslomakkeella. Tietojen luovutus voidaan tehdä
 1. antamalla Wilman näköoikeudet aiempiin opiskeluhooltorekisterin opiskeluhooltokertomuksiin tai
 2. turvapostina sähköisenä tiedostona sähköpostitse tai
 3. paperikopiona postitse.

8. Tietoaineistojen luovuttamisen dokumentointi

Wilma-järjestelmässä sijaitsevat tiedot luovutetaan antamalla suostumuksen ja roolin mukainen käyttöoikeus Rantasalmen kunnan Wilma -järjestelmään. Suostumusten hallinta ja käyttöoikeuksien hallinta toteutetaan Wilma -järjestelmässä, jossa on myös käytön lokitietojen hallinta mukaan lukien katselutietojen lokitiedot. Tietojen luovutus kirjataan Wilmaan tietojen luovutus -välilehdelle.

Manuaalisesti luovutettujen tietoaineistojen luovutus kirjataan

- perusopetukseen valmistavan opetuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta Wilmaan tietojen luovutus -välilehdelle (näkyvyys Wilma-pääkäyttäjille).

Tietoaineistojen pyynnöt tulee dokumentoida huolimatta tietojenantotavasta riippumatta. Pyyntöjen dokumentointi on tietojenluovuttajan vastuulla.

9. Tietopalvelu luovutettuihin tietoaineistoihin

Kumpikin osapuoli on rekisterinpitäjä tietovarantojen osalta siten, kuin kohdassa 6 on kuvattu. Rekisterinpitäjän velvollisuus on huolehtia vastuullaan olevien tietovarantojen tietopalvelusta. Molemmat osapuolet sitoutuvat auttamaan tarvittaessa rekisteröityjä ja viranomaisia siten, että tietopalvelu sujuu lainmukaisesti ja mahdollisimman suoraviivaisesti.

10. Tietoaineistojen luovutuksesta aiheutuvat kustannukset

Tietoaineistojen luovuttamisesta aiheutuvista kustannuksista vastaa tietoaineistojen luovuttaja. Tähän sopimukseen liittyen luovutetaan tietoaineistoa Rantasalmen kunnalta Etelä-Savon hyvinvointialueelle ja luovuttajana toimii Rantasalmen kunta.

11. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Mahdolliset erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin. Mikäli neuvotteluissa ei päästä sopimukseen, jätetään asia Etelä-Savon käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

12. Liitteet

Liite 1	Tietojen luovutus oppilas- ja opiskelijarekistereistä opiskeluhoitopalveluille
Liite 2	Oppilas- ja opiskelijarekisterin tietojen luovutuspyyntö ja suostumus (tietosisältö)
Liite 3	Tietojen luovutuksen käytäntö Rantasalmen kunnan opiskelijarekistereistä Etelä-Savon hyvinvointialueen opiskeluhoitopalveluille
Liite 4	Tietojen luovutuksen käytäntö Rantasalmen kunnan opiskeluhoitorekistereistä Etelä-Savon hyvinvointialueen opiskeluhoitopalveluille

13. Sopimuksen allekirjoittaminen ja voimaantulo

Tämä sopimus allekirjoitetaan sähköisesti ja se tulee voimaan 1.10.2024.

Etelä-Savon hyvinvointialue

Marjo Numminen, palvelualuejohtaja
Sote-keskuspalvelut

Rantasalmen kunta

Rainer Leskinen, kunnanjohtaja

Jarkko Sanisalo, hallintojohtaja (vt.)